Anul 47-lea Duminică 10 Septemvrie 1939 Nr. 37

FOAIA POPORULUI

Cea mai veche foaie poporală, națională și politică, înființată la anul 1892

Un număr: 3 lei — Apare în fiecare Duminecă — Un număr: 3 lei

PREȚUL ABONAMENTULUI
Pe un an . . . . . Lei 140·—
Pe o jumătate de an . . . . Lei 70·—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Pentru societăți și autorități 300 lei anual

Proprietar-Director: N. BRATU, fost Senator

Redacția și Administrația:
Sibiu, strada Regina Maria No. 57

Înreg. la Trib. Sibiu No. 187—1938.

INSERATE
se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, str. Regina Maria 57 (fostă Cisnădiei
Prețul inseratelor
Un șir petit 8 Lei pentru fiecare publicare

Vineri 1 Septemvrie

S'a început războiul între Germania și Polonia

Anglia și Franța au intrat în război la 3 Sept.

Joia trecută, 31 August, când am încheiat foia noastră, scriam că se fac ultimele încercări pentru păstrarea păcii. Și se părea că unele încercări au sorți de izbândă.

Cu toate acestea, chiar în cursul nopții de Joi spre Vineri, 1 Septembrie, situația s'a agravat cu totul. Führerul Cancelar Hitler a declarat, că nu mai poate aștepta răspunsul Poloniei, — care ar tot tărăgăna lucrurile, — pornind îndată la acțiune.

Vineri dimineața, 1 Septembrie, Danzigul a hotărît alipirea la Germania, iar trupele germane au pătruns în Polonia. Aviația germană a început a arunca bombe. In tot cursul zilei s'au dat lupte dealungul frontierei polone-germane.

In aceiași zi, Vineri 1 Septemvrie, la ora 10 dimineața, s'a întrunit și Reichstagul (camera imperiului german), în care Führerul Hitler a arătat situația. Ședința a ținut o oră. Intrarea în război a fost aprobată.

*

Proclamația și discursul Führerului au fost socotite la Varșovia ca declarații formale de agresiune. Ca atare, Polonia a anunțat la Londra și Paris, că este atacată de Germania și a cerut Angliei și Franței să-și îndeplinească obligațiile militare cuprinse în alianța încheiată.

Anglia și Franța au decretat mobilizarea tuturor forțelor aeriene, navale și pe uscat.

In Camera Comunelor, convocată de urgență, primul ministru englez Chamberlain a ținut o cuvântare, în care a descris desfășurarea lucrurilor din zilele trecute și a declarat că cele cuprinse în discursul cancelarului Hitler nu corespund întru toate adevărului.

Primul ministru englez a mai declarat în Cameră, că a trimis guvernului german o notă, prin care îi cere să oprească luptele contra Poloniei și după retragerea trupelor să se înceapă negocieri directe între Polonia și Germania pe picior de egalitate. In caz contrar se vor rupe legăturile între Anglia și Germania.

A mai declarat d. Chamberlain în Cameră și aceea, că Anglia își va respecta în totul obligațiile sale față de Polonia, iar Franța încă a trimis o notă asemănătoare guvernului german.

Așa au decurs lucrurile în zilele de Vineri și Sâmbătă 2 Septembrie.

Duminecă 3 Septemvrie, Anglia și Franța s'au declarat în stare de război cu Germania, considerând că aceasta n'a răspuns în mod mulțumitor la notele trimise.

In acele zile s'a întâmplat însă ceva surprinzător pentru multă lume: Italia a hotărît să rămână neutră (nu se amestecă în acest război).

Japonia s'a declarat eliberată de obligațiunile sale militare față de Germania, după semnarea pactului de neagresiune între Germania și Rusia.

Statele Unite au declarat că vor să rămână în afara conflictului din Europa. In schimb guvernul din Canada a hotărît să dea ajutor Angliei, dacă aceasta va fi târîtă în război.

Uniunea țărilor din Africa de Sud s'au declarat în stare de război cu Germania.

Belgia, Olanda, Danemarca, Norvegia, Suedia și Finlanda, au făcut declarații de neutralitate.

Tot pe această linie se mișcă și Jugoslavia, Bulgaria și România. Aceste țări încă au făcut declarații de neutralitate.

*

Considerând cele spuse până aci, ar urma să credem, că războiul început nu va lua o întindere prea mare. Ar fi de dorit. La vremea sa vom vedea.

Rezumând în aceste puține cuvinte, cele petrecute în ultimele zile, lăsăm să urmeze în corpul foii alte amănunte în legătură cu desfășurarea luptelor și urmările lor. Sunt ultimele știri asupra evenimentelor din aceste zile istorice, pe cari le trăim de prezent.

S'a hotărît ca România să păstreze neutralitate față de toate țările, în actualul război

In Consiliul prezidat de Suveran la Palatul Cotroceni s'a hotărât neutralitatea României. După consiliu s'a dat publicității următorul

COMUNICAT

Ministrul Casei Regale face cunoscut:

1) MAIESTATEA SA REGELE convocând Consilierii Regali, ședința a avut loc în ziua de 6 Septembrie, ora 16, la Palatul Cotroceni.

2) După expunerea Președintelui Consiliului de Miniștri, Ministru al Apărării Naționale și a Ministrului Afacerilor Străine asupra politicei externe a Guvernului, față de evenimentele internaționale în curs, Consiliul în unanimitate a aprobat acțiunea diplomatică urmată și măsurile militare luate pentru apărarea fruntariilor.

3) Consiliul în unanimitate a hotărât observarea strictă a regulelor neutralității stabilite prin convențiunile internaționale față de beligeranții din actualul conflict.

4) Au luat parte Domnii:

Armand Călinescu, Președintele Consiliului de Miniștri;
General Arthur Văitoianu, Consilier Regal;
Dr. Al. Vaida Voevod, Consilier Regal;
Gh. Gh. Mironescu, Consilier Regal;
Prof. N. Iorga, Consilier Regal;
Dr. C. Anghelescu, Consilier Regal;
Gh. Tătărescu, Consilier Regal;
C. Argentoianu, Consilier Regal;
G-ral Adj. E. Ballif, Consilier Regal;
Gr. Gafencu, Ministru al Afacerilor străine.

București, 6 Septembrie 1939.

România rămâne şi mai departe paşnică ca până acum

Un Consiliu de Miniştri întrunit Luni 4 Septembrie 1939, la orele 19, sub preşedinţia d-lui Armand Călinescu, Preşedintele Consiliului, a dat următorul

COMUNICAT

„Consiliul, ascultând expunerea d-lui Preşedinte al Consiliului şi a d-lui Ministru al Afacerilor Străine constată:

1) In ţară domnesc cel mai desăvârşit calm şi încredere. Unitatea sufletească a naţiunii este perfectă. Minorităţile etnice se încadrează şi ele în ritmul vieţii de Stat. Rezolvarea problemei omişilor din listele de naţionalitate cum şi a problemei şcolilor confesionale a definit mai bine politica largă şi dreaptă pe care urmează cu hotărâre Guvernul în chestiunea minorităţilor. Mulţumirile exprimate în mod public de reprezentanţii acestor minorităţi au ilustrat în chip elocvent această politică.

2. In ce priveşte politica externă, suntem hotărîţi a păstra mai departe atitudinea paşnică de până acum, urmărind buna înţelegere cu toţi vecinii ţării. In acest spirit Guvernul este gata să reînoiască propunerea pentru încheerea unui pact de neagresiune. Totodată însă Guvernul veghează la siguranţa intereselor naţionale şi a luat măsurile necesare pentru a face faţă nevoilor apărării fruntariilor".

Noui concentrări pentru instrucţie pe ziua de 5 Septembrie

Comunicatul No. 5 al Marelui Stat Major

In vederea înlocuirii rezerviştilor care terminând perioada de instrucţie urmează a fi lăsaţi la vatră, au fost concentraţi pentru instrucţie pe data de *5 Septembrie 1939,* personalul dela vatră — ofiţeri, subofiţeri şi trupă, — care posedă ordine de chemare *de culoare galbenă* şi *de culoare roşie* cu următoarele stele şi ştampile:

1) *O singură stea,* oricare ar fi stampila ce o poartă.

2) *Două stele,* purtând una din ştampilele:

A. R. 1	A. T. 3.
A. R. 2.	A. U. 1.
A. R. 3.	A. U. 2.
A. S. 1.	A. U. 3.
A. S. 2.	A. Z. 1.
A. S. 3.	A. P. 1.
A. T. 1	B. Z. 1.
A. T. 2.	

3) *Trei stele,* purtând una din ştampilele:

A. Z. 1.	D. U. 1.
B. Z. 1.	D. U. 2.
C. T. 1.	D. U. 3.

4) *Patru stele* purtând una din ştampilele:

A. U. 1	A. U. 3
A. U. 2	A. Z. 1

5) *Cinci stele,* purtând una din ştampilele:

C. F. 2	F. U. 3
P. Z. 2	F. R. 1
F. A. 1	F. S. 1
F. U. 1	C. L. 1
F. U. 2	C. L. 3

Toţi aceştia urmează a se prezenta la unităţile şi în garnizoanele prevăzute în ordinele de chemare, indiferent dacă au mai făcut sau nu vreo concentrare în acest an, sau au căpătat vreo amânare sau scutire de concentrare.

Cei care nu se vor prezenta la unităţile lor în termenul prevăzut în ordinele de chemare, vor fi trimisi în judecată conform Codului Justiţiei Militare.

Sunt oprite manifestaţiile în localuri publice şi cinematografe

Un comunicat al Subsecretariatului de Stat al Poliţiei

Subsecretariatul de Stat al Poliţiei aduce la cunoştinţa publicului, că este cu desăvârşire oprit, orice manifestaţiuni de orice fel, în sălile de cinematograf, la apariţia pe ecran (pe tabla cu chipuri) a diferitelor personalităţi din viaţa publică internaţională.

Sancţiuni: *Incetarea imediată a spectacolului, în care scop direcţiunile cinematografelor au primit ordinele poliţiilor, evacuarea sălii şi procedarea la arestări.*

Procedeu: *Când se produc asemenea manifestaţiuni, operatorul opreşte filmul din oficiu, se aprind luminile, poliţia invită publicul să părăsească sala şi la neexecutare se procedează la arestări.*

Asemenea manifestaţiuni sunt oprite în orice local public.

Recensământul şi clasarea rechiziţiilor

pentru armată în anul 1939

„Monitorul Oficial', a publicat în zilele trecute decizia Ministerului Apărării Naţionale relativă la executarea recensămintelor şi clasarea rechiziţiilor.

In cursul acestui an se vor executa următoarele operaţiuni pregătitoare de rechiziţii:

1. Recensământul şi clasarea animalelor, vehiculelor cu tracţiune animală, harnaşamentului şi bicicletelor prevăzute de art. 70—90 din regulamentul acestei legi.

2. Recensământul ambarcaţiunilor, sârmei lise şi ghimpată şi al materialelor sanitare, farmaceutice şi veterinare.

3. Recensământul şi clasarea auto-vehiculelor de orice categorie prevăzute de art. 22 şi 23 din legea asupra rechiziţiilor şi de art. 125—132 din regulamentul acestei legi.

Epocele la care se vor executa aceste operaţiuni sunt:

1. Recensământul animalelor, vehiculelor cu tracţiune animală, harnaşamentului, bicicletelor, ambarcaţiunilor, sârmei şi materialelor sanitare, farmaceutice şi veterinare între 1 şi 30 Septembrie a. c.

2. Inspectarea şi clasarea animalelor, vehiculelor cu tracţiune animală, harnaşamentului bicicletelor, ambarcaţiunilor, precum şi rechiziţionarea şi clasarea autovechiculelor, între 20 Octombrie şi 20 Noembrie a. c.

Satisfacerea unor doleanţe germane

Dela forurile competente din Bucureşti am primit spre publicare următoarele:

Imputernicitul permanent al Comunităţii Germane din România, D-l Dr. Hans Hedrich, a fost primit, Miercuri 30 August în audienţă de către Domnul Armand Călinescu, Preşedintele Consiliului de Miniştri.

D-l Dr. Hedrich a prezentat D-lui Preşedinte al Consiliului chestiunile urgente şi doleanţele minorităţii germane. D-l Preşedinte a chemat, Joi, la sine pe D-l Dr. Hedrich şi i-a comunicat că au fost aprobate, de acord cu D-l Petre Andrei, Ministrul Educaţiei Naţionale, toate cererile pentru înfiinţarea în Basarabia de şcoli particulare cu limba de predare germană.

In aşteptarea şi pe lângă condiţiunea prealabilă că în şcolile germane, copiii să fie educaţi în credinţă faţă de stat, vor fi restituite Bisericii evanghelice germane toate clădirile şcolare sau cu alte întrebuinţări, cari formează astăzi obiect de litigiu. In zilele următoare va fi ordonată, printr'un Jurnal al Consiliului de Miniştri, îndeplinirea juridică a acestei hotărîri.

D-l Prim Ministru Armand Călinescu a comunicat deasemenea, că în şcoli germane vor putea fi admişi şi elevi români cu încuviinţarea Ministerului Educaţiei Naţionale.

D-l Prim Ministru Armand Călinescu a pus în vedere că guvernul va arăta înţelegere şi pentru alte chestiuni ce-şi aşteaptă soluţionarea şi care nu au fost discutate în aceste convorbiri.

In chestiunea doleanţelor speciale ale germanilor din Banat, D-l Preşedinte al Consiliului de Miniştri Armand Călinescu a însărcinat încă în cursul zilei de eri, pe D-l Subsecretar de Stat Băran, să facă cercetare, în prezenţa d-lui senator Hedrich şi să se îngrijască pentru satisfacerea lor.

D-l senator Dr. H. Hedrich a exprimat d-lui Prim Ministru Armand Călinescu mulţumirile Comunităţii Germane pentru rezolvarea atât de dreaptă şi de generoasă a celor mai importante revendicări naţionale germane.

Contra răspândirii de ştiri falşe

Subsecretariatul de Stat al Poliţiei aduce la cunoştinţa publică, că diferite persoane fără răspundere răspândesc tot felul de ştiri fanteziste ce au darul să alarmeze.

Cetăţenii patrioţi şi conştienţi, sunt rugaţi să nu dea crezare decât informaţiunilor cuprinse în comunicatele Preşedinţiei de Consiliu.

Guvernul ţării nu are nimic de ascuns cetăţenilor ei.

Toţi acei care se îndeletnicesc cu ştiri falşe, vor fi identificaţi, urmăriţi, arestaţi, urmând să suporte rigorile legii.

Cetăţenii cu dor şi drag de ţară sunt rugaţi să ajute autorităţile poliţieneşti, în acest scop, fixând şi denunţând poliţiei cu curaj patriotic pe cei care sunt în această vină.

Primul ministru englez Chamberlain către poporul german

Londra, 4 August, (Rador). — Intr'o comunicare la radio adresată poporului german în limba germană, d-l Chamberlain a înşirat faptele cari au dus la conflictul actual şi a expus modul în care problemele în joc ar fi putut fi reglementate paşnic.

„Dece, — a spus la un moment dat primul ministru, — socotim noi că este necesar să apărăm o putere orientală, atunci când interesele noastre sunt la vest? Răspunsul — şi regret că trebue să spun — este că nimeni în Marea Britanie, nu mai are niciun pic de încredere în cuvântul Führerului vostru. El şi-a dat cuvântul, că va respecta tratatul dela Locarno şi nu şi l-a ţinut. El şi-a dat cuvântul că nu doreşte şi nici nu are de gând să alipească Austria şi nu l-a respectat. El a declarat că nu va încorpora pe cehi în Reich şi totuşi a făcut acest lucru. El şi-a dat cuvântul, după München, că nu are alte cereri teritoriale în Europa şi nu şi l-a ţinut. El şi-a dat cuvântul că nu vrea nici o provincie polonă şi nu l-a respectat.

V'a jurat ani îndelungaţi că este duşmanul de moarte al bolşevismului şi acum îi este aliat.

Puteţi să vă mai miraţi că cuvântul său nu mai valorează pentru noi nici măcar cât hârtia pe care este scris?

Führerul vostru vă sacrifică acum, popor german, jocului de noroc al războiului pentru a ieşi din încurcătura imposibilă în care a intrat şi v'a adus. In acest război, nu luptăm contra voastră, popor german, faţă de care nu nutrim nici un sentiment de amărăciune, ci contra regimului tiranic şi sperjur, care a trădat nu numai propriul său popor, ci întreaga civilizaţie occidentală şi tot ce este scump vouă şi nouă.

Polonia, Franţa şi Anglia nu vor încheia pace separată

Paris, 5 August, (Rador). — Luni seara, 4 August c., dl. ministru de externe francez Bonnet şi dl. Lukasiewicz, ambasadorul Poloniei, referindu-se la acordurile franco-poloneze din 1921 şi 1925, au iscălit la Ministerul de Externe încă un protocol, în care se spune :

„Guvernul francez şi guvernul polonez, voind să asigure deplina putere a alianţei franco-poloneze şi ţinând în mod deosebit seama de situaţia actuală a Societăţii Naţiunilor, au căzut de acord să confirme că obligaţiile lor mutuale de asistenţă în caz de neagresiune din partea unei alte puteri, se bazează pe acordurile de alianţă existente cu Anglia.

In legătură cu acest protocol, agenţia telegrafică francezá „Havas" mai dă următoarele umănunte :

Protocolul franco-polon, semnat Luni la Paris şi publicat Marţi, unifică şi întăreşte blocul pe care-l constitue de acum înainte cele trei mari naţiuni aliate, Franţa, Marea Britanie şi Polonia. Există în aceasta, pe de altă parte, şi o înaltă dovadă morală, deoarece afirmă din nou, în momentul în care naţiunea polonă suferă asaltul agresiunii germane, comunitatea de interese a puterilor amice. Era bine ca Franţa să se găsească alături de Polonia într'o situaţie asemănătoare aceleia în care se găseşte Marea Britanie, pentru a se face astfel încât unirea grupării celor trei puteri angajate în aceiaşi luptă să fie la adăpost de orice încercare.

Cele două documente prevăd în deosebi că puterile aliate nu vor încheia armistiţiu sau tratat de pace decât de comun acord.

Textul protocolului actual menţine deci în întregime acordurile franco-polone anterioare şi le potriveşte la prevederile acordului anglo-polon.

Cum este privită situaţia

CE SE SCRIE IN FRANŢA ?

Paris, 4 August, (Rador). — Ziarele parisiene de Luni dimineaţă (4 August) continuă campania împotriva Reichului, aruncând toată răspunderea deslănţuirii războiului asupa cancelarului Hitler şi deci asupra Germaniei.

„Le Petit Parisien" scrie că întreaga omenire şi-a format în mod definitiv opinia, în sensul că războiul a fost pus la cale de Germania.

„Le Journal" scrie că acum nu mai este vorba de chestiunea Danzigului, ci de modul cum va fi stabilită pacea. „Pacea va fi cucerită prin forţa armelor, acesta fiind acum singurul mijloc, iar puterea Marei Britanii şi Franţei este de neînvins".

„Excelsior" subliniază că toate propunerile privitoare la menţinerea păcii au fost respinse de cancelarul Hitler, care a deslănţuit războiul, procedând la fel cu fostul împărat Wilhelm II,

„Le Matin" spune, că actualul conflict nu se va mai termina printr'un tratat asemănător celui dela Versailles, care să dea putinţă poporului german să reînceapă turburările internaţionale.

CE SE SCRIE IN ANGLIA ?

Londra, 4 August, (Rador), — Presa britanică de Luni dimineaţă (4 August) înregistrează începerea ostilităţilor contra Germaniei, subliniind hotărîrea fermă a Marei Britanii de a lupta până la victorie acum când toate încercările de a se salva pacea au fost zadarnice.

Ziarele nu-şi ascund greutăţile conflictului actual. Toţi vor trebui să facă sacrificii. Pe urma conflictului vor rămâne multe ruine şi vor cădea multe victime. Ele însă sunt necesare pentru a se putea salva idealul popoarelor civilizate.

„Times" *scrie în articolul de fond : „Oricare ar fi oroarea pe care francezii şi englezii o au faţă de război, cunoscute fiind dragostea lor de libertate, ei, Englezii şi Francezii nu au avut altă cale de ales decât capitularea în faţa politicii germane sau lupta pentru asigurarea libertăţii lor în Europa".*

Măsurile de apărare la Paris

Pentru a ne face o icoană asupra măsurilor de apărare contra atacurilor aeriene, dăm în cele următoare amănunte asupra celor petrecute la Paris.

Paris, 6 August, Rador, — Miercuri la ora 10.50 s'a dat la Paris prima alarmă de zi pentru apărarea contra atacurilor aeriene. Semnalul de alarmă a fost precedat de bubuiturile bateriilor anti-aeriene din împrejurimile Parisului. Folosind experienţa câştigată în cursul celor două alarme de noapte date până acum la Paris, parizienii au executat programul de apărare pasivă într'o ordine desăvârşită şi cu o disciplină admirabilă.

Toată lumea se îndreaptă spre adăposturi. Nimeni nu se grăbeşte, nimeni nu se înghesuie în primul adăpost găsit în cale. Fiecare îşi alege adăpostul în care a mai fost sau îşi alege, pe cât posibil, un adăpost bine boltit, spaţios, luminat şi confortabil.

Ştiind că de acum înainte alarmele contra atacurilor aeriene vor face parte din rosturile vieţii de toate zilele, cetăţenii îşi instalează în pivniţe şi subsoluri scaune şi paturi de campanie, căci voiesc să doarmă în timpul alarmelor de noapte, pentru a putea lucra în timpul zilei.

La ora 11 şi 25 de minute s'a dat semnalul de încetarea alarmei. Oamenii au ieşit di adăposturi în aceeaşi ordine desăvârşită şi s'au dus la treburile lor. In câteva minute, oraşul şi-a recăpătat aspectul normal.

90 de divizii germane contra Poloniei

Varşovia, 6 Sept. — După şase zile de lupte germano-polone se poate face un scurt bilanţ asupra felului cum se desfăşoară operaţiunile militare.

Ofensiva împotriva forţelor poloneze deslănţuită simultan în nord-est, vest şi sud-est este făcută de forţe germane extraordinare. Grosul efectivelor germane, evaluat aici la aproximativ 90 divizii, a fost revărsat asupra Poloniei. Comandamentul superior german este, probabil, încredinţat că deocamdată linia de fortificaţii, ce se întinde dealungul frontierei franceze până la Aachen, nu are nevoe încă de un număr important de divizii. Se crede aici, că marele stat major german este grăbit să obţină succese înainte de a se produce un mare atac în vest. De aceea el foloseşte cele mai bune trupe ale sale în răsărit.

La Centohovo, atacul german a fost dat cu faimoasele „Panzer-Divisionen". In această parte a frontului, germanii au folosit un număr covârşitor de tancuri şi material blindat.

Cu toate forţele numericeşti covârşitoare ale germanilor şi cu toate că materialul de război întrebuinţat este în cantitate extraordinară, moralul trupelor polone este excelent şi voinţa de rezistenţă neschimbată.

Evacuarea Varşoviei

Berlin, 6 Sept., (Radiopress). — Se anunţă oficial : Guvernul polon şi corpul diplomatic au părăsit Varşovia, mutându-se în oraşul Liublin.

*

Varşovia, 6 Sept., (Radiopress). — Radio Varşovia a anunţat la ora 12 şi 30, că guvernul şi instituţiile publice părăsesc Varşovia. La ora 1 şi 30 Radio-Varşovia a anunţat, că evacuarea guvernului nu trebue să fie înţeleasă ca un semnal pentru evacuarea întregii populaţii civile.

Cele 16 puncte ale Germaniei faţă de Polonia

In seara zilei de 31 August, cu câteva ore înainte de începerea luptelor, la Berlin au fost publicate condiţiile germane pentru înconjurarea războiului.

Şi lucru curios : nici Anglia, nici Polonia, nu declară că ar fi refuzat discutarea lor. Se plâng numai că nu s'a lăsat timpul necesar pentru desemnarea delegaţilor şi alegerea eventual a unui loc neutru pentru tratative.

Cât pentru Germania, conducătorii ei spun, că Polonia în loc să se fi grăbit, Joi 31 August, să trimită delegaţi la Berlin, ea — Polonia — a decretat mobilizarea generală.

Oricum s'ar fi petrecut lucrurile şi orice s'ar mai întâmpla în viitor, aceste 16 puncte au o anumită importanţă istorică. Şi se prea poate, ca asupra lor să se mai revină. De aceea le publicăm mai jos, sub titlul de document istoric.

Iată cari erau

Cererile Germaniei
pentru înconjurarea războiului

1. Oraşul Liber Danzig, în virtutea caracterului său netăgăduit german şi a voinţei unanime a populaţiei sale, va fi imediat alipit la Reich.

2. Coridorul, ce se întinde dela marea Baltică până la linia Marienwerder-Graudenz-Chulm-Bromberg (inclusiv oraşele) şi apoi spre vest, până la Schönlanke, va trebui să se exprime el însuşi asupra faptului dacă doreşte să fie alipit la Polonia sau la Germania.

3. In acest scop se va organiza în acest teritoriu un plebiscit (votare a poporului), la care vor participa toţi germanii domiciliaţi în acest teritoriu la data de 1 Ianuarie 1918 precum şi polonii şi casubii născuţi în acest teritoriu după această dată sau domiciliaţi în mod permanent în acest teritoriu dela această dată, precum şi germanii expulzaţi de pe acest teritoriu.

Pentru a asigura un plebiscit nepărtinitor precum şi pregătirile necesare, teritoriul în chestiune va fi supus imediat cum a fost cazul în bazinul Saar (ţinut primit acum câţiva ani dela Franţa), unei comisiuni internaţionale formată din cele patru mari puteri : Italia, Rusia, Anglia şi Franţa.

In acest scop, teritoriul va trebui să fie imediat evacuat în timpul cel mai scurt posibil de către trupe, poliţie şi autorităţile polone.

4. Dela acest teritoru va fi exceptat (scos) portul Gdynia, care este, în principiu, teritoriu suveran polon, întrucât acest port este teritoriu locuit de poloni.

Frontierele acestui port vor fi fixate prin înţelegere de Germania şi Polonia şi la caz de nevoie printr'o Curte de arbitraj internaţională.

5. Pentru a se asigura timpul necesar în vederea lucrărilor pentru executarea unui plebiscit echitabil (drept), plebiscitul nu se va face înainte de un termen de 12 luni.

6. Pentru a garanta comunicaţiile Germaniei cu Prusia orientală şi acelea ale Poloniei cu marea, se vor fixa şosele şi căi ferate cari să îngăduie traficul prin tranzit liber (liberă trecere).

In acest caz, nu se vor putea percepe decât taxele necesare pentru întreţinerea şoselelor de comunicaţie şi pentru efectuarea transporturilor.

7. Plebiscitul se va hotărî prin majoritatea simplă a voturilor date.

8. Spre a se asigura, după plebiscit, indiferent de rezultatul acestuia, securitatea traficului dintre Germania şi Danzig — Prusia orientală, şi aceia dintre Polonia şi mare, în cazul în care teritoriul trece Poloniei, Germania va primi o zonă de trafic exteritorială în direcţia Butow-Danzig sau Dirschau, pentru construirea unei autostrade şi a unei căi ferate cu patru linii.

Şoseaua şi calea ferată vor fi construite în aşa fel încât căile de comunicaţie polone să nu fie afectate cu alte cuvinte vor trece fie peste viaducte, fie pe sub tunele. Lărgimea acestui teritoriu va fi fixată la un kilometru şi această zonă va rămâne teritoriu suveran german.

Dacă plebiscitul este în avantajul Germaniei, Polonia primeşte aceleaşi drepturi de şosele sau căi exteritoriale, pentru a-şi asigura traficul polon cu portul Gdynia.

9. In caz de retrocedare (predare) a Coridorului la Reich, acesta se declară dispus să procedeze cu Polonia la un schimb de populaţie în măsura posibilităţilor oferite de Coridor.

10. Drepturile speciale cerute de Polonia în portul Danzig vor fi negociate pe baza reciprocităţii, asigurându-se Germaniei aceleaşi drepturi la Gdynia.

11. Pentru a se înlătura de pe acest teritoriu orice sentiment de ameninţare, Danzigul şi Gdynia vor primi caracterul unor porturi de comerţ, fără instalaţii şi fortificaţii militare.

12. Peninsula Hela, care, potrivit rezultatului plebiscitului, va reveni Germaniei sau Poloniei, va fi şi ea demilitarizată.

13. Deoarece guvernul Reichului are plângeri justificate contra tratamentului minorităţilor de către poloni şi deoarece guvernul polon crede a avea şi el plângeri în această privinţă, cele două părţi declară că vor supune aceste plângeri unei comisiuni de anchetă internaţională, însărcinată să examineze toate plângerile de natură economică sau fizică.

Germania şi Polonia se angajează să repare toate pagubele economice şi fizice ale minorităţilor respective, să desfiinţeze toate exproprierile şi să despăgubească în chip echitabil toate victimile abuzurilor.

Pentru a elibera pe germanii din Polonia sau pe Polonii din Germania de sentimentul discriminării, pentru a li se garanta siguranţa, că nu vor fi obligaţi la acte sau servicii incompatibile cu sentimentul lor naţional, Germania şi Polonia se angajează să garanteze prin convenţii explicite şi cu caracter de constrângere în favoarea minorităţilor, menţinerea, desvoltarea şi activitatea liberă a unităţilor etnice şi să le permită în acest scop organizaţiile considerate necesare.

Cele două părţi se angajează să nu oblige minorităţile la serviciul militar.

15. In cazul unui acord pe baza acestor propuneri, Germania şi Polonia se declară dispuse să ordone şi să execute demobilizarea imediată a forţelor lor armate.

16. Măsuri suplimentare necesare accelerării convenţiilor amintite vor fi stabilite prin înţelegerea cu Germania şi de Polonia.

Predarea aviaţiei în şcoli

Asupra acestei importante probleme primim spre publicare următoarele rânduri:

La *Făgăraş* s'a încheiat, în zilele trecute, cu o însufleţită solemnitate, cursurile primei serii de 150 profesori de fizico-chimice, care au fost iniţiaţi în domeniul aviaţiei. In urma înţelegerii dintre Ministerul Aerului şi Marinei şi Ministerul Educaţiei naţionale, aviaţia va constitui în viitor, obiect de predare în liceele noastre teoretice şi industriale. Este o măsură menită să creeze aeronauticei noastre entuziaste contigente de susţinători pregătiţi, cu care să-şi poată întări cadrele în modul cel mai complect şi eficace. Predarea aeronauticei în învăţământ constitue o adevărată operă de propagandă, ale cărei rezultate se prevăd din cele mai rodnice pentru apărarea naţională.

Profesorii au ascultat timp de zece zile cursurile predate de personalităţi competente cari au desbătut problemele ce angrenează în prezent sborul. Tot în acest timp ei au fost duşi la *Braşov* unde au vizitat aşezămintele industriale de aviaţie din regiune şi centrul de sbor fără motor dela *Sân Petru* unde au asistat la demonstraţii de planoare şi aeromodele. Apoi la aeroportul *Ghimbav* au vizitat şcoala de pilotaj a Aeroclubului local. Entuziasmaţi de cele văzute şi încercând puternic bucuria desprinderii de sol, profesorii au cerut în bloc să primească botezul aerului. „Cât regret că din cauza vârstei nu mai îmi este îngăduit să devin aviator, sburător adevărat, nu numai îndrumător al altora către sbor", — mărturisea cu nostalgică părere de rău un profesor, care era şi preot, după ce urmărise înfrigurat toate demonstraţiile.

Solemnitatea închiderii cursurilor s'a făcut în prezenţa d-lor contra-amiral Gheorghiu, secretar general al Ministerului Aerului şi Marinei, şi Egon Nasta, secretar general al Federaţiei Aeronautice Regale a României, cari în cuvântările rostite au arătat înalta misiune a profesorilor de fizico-chimice în educarea aviatică a tineretului şcolar, baza aviaţiei noastre de mâine. Din partea profesorilor s'au adresat cuvinte emoţionante de mulţumire d-lor miniştri al Aerului şi Marinei şi al Educaţiei Naţionale, precum şi Federaţiei Aeronautice, organizatoarea cursurilor, pentru prilejul ce li s'a oferit de a lua contact direct cu ştiinţa sborului pe care o vor servi de aci înainte.

Despărţirea s'a făcut într'un cadru de impresionantă unire colegială, iar modul cum s'au manifestat cursiştii dovedeşte încă odată că lumea românească este coaptă pentru a îmbrăţişa cu toată căldura problemele tehnice ale vremurilor — şi mai ales aviaţia, aceste elemente de primă mână al progresului şi apărării hotarelor ţării.

Situaţia agricolă în ţară

După ultimele ştiri publicate de organele Ministerului Agriculturii, situaţia agricolă a ţării se prezintă în modul următor :

Muncile agricole concentrate asupra arăturilor de toamnă se fac în condiţii aproape normale, graţie măsurilor luate de Camerile agricole.

Semănatul rapiţei este sfârşit.

Treeratul grâului, chiar în regiunile unde aceste lucrări au fost întârziate este aproape complect terminat.

Culturile de bumbac sunt ajunse la maturitate. Capsulele au început să se spargă. Recolta e considerată bună.

In regiunile de deal se lucrează la culesul prunelor pentru ţuică şi uscarea lor.

Fâneţele se prezintă în bune condiţiuni.

Porumbul timpuriu e aproape copt şi după 15 Septembrie va începe strânsul în regiunile din Câmpia Dunării.

Graţie măsurilor luate de Oficiul cooperatist, valorificarea grâului va merge într'un ritm mai rapid decât în ultimele săptămâni.

Instrucţiuni pentru apărarea contra atacurilor aeriene

Legea Apărărării Antiaeriene a Teritoriului (M. Of. Nr. 55, 6. II) art. 11, prevede că sunt obligaţi la instrucţie pentru apărarea pasivă, 24 de ore pe an, toţi locuitorii ţării între 7 şi 60 ani.

Prefecţii de judeţe şi primarii oraşelor au întocmit programele de instrucţie ale apărării pasive după directivele date de M. A. M., iar cursurile vor începe în luna Septembrie a. c..

Populaţia ţării este rugată să depună cel mai mare interes în a se instrui şi deci să participe în număr cât mai mare la aceste cursuri, fiind în interesul ei.

Cei ce vor fi găsiţi de organele M. A. M. la 1 Septembrie 1940, că nu au asistat la 24 de ore de instrucţie, vor fi sancţionaţi conform art. 63 din Legea A. A. I., adică 1—30 zile de închisoare sau dela 500—2000 lei amendă.

MĂSURI PREMERGATOARE IN CAZ DE PERICOL

Luaţi măsuri ca iluminatul interior al apartamentelor de orice fel să fie făcut complect de nevăzut din afară.

Procuraţi-vă masca şi trusa contra gazelor, după tipul admis de autorităţi şi cari se găsesc la toate fabricile autorizate.

Invăţaţi mânuirea măştilor şi antrenaţi-vă în portul ei luând parte la exerciţiile şi cursurile organizate de autorităţi. Este ştiut, că o foarte bună mască, rău aplicată pe faţă nu serveşte la nimic. Conformaţi-vă instrucţiunilor ce însoţesc masca.

Construiţi-vă de îndată adăposturi contra gazelor conform instrucţiunilor ce le găsiţi la autorităţile comunale. Procuraţi-vă imediat materialul necesar pentru amenajarea subsolurilor existente.

Dacă nu aveţi adăpost, trebue să cunoaşteţi din vreme pe cel mai apropiat unde vă veţi refugia.

Goliţi imediat podurile locuinţelor de orice fel de materiale inflamabile.

Intindeţi pe suprafaţa podului un strat de nisip de 2 cm., iar la colţurile podului să se aşeze câte o ladă de nisip şi o lopată pentru a se servi la stingerea bombelor incendiare.

MĂSURI DE LUAT CÂND S'A AUZIT SEMNALUL DE ALARMĂ

(Sunete prelungite de sirene, clopote, etc.)

Dacă vă aflaţi la domiciliu. Stingeţi luminile, trageţi obloanele, jaluzelele, rulourile, etc., închideţi contoarele de gaz şi electricitate.

Luaţi masca şi trusa de gaze şi duceţi-vă în grabă la adăpostul cel mai apropiat.

Astupaţi-vă ieşirile adăpostului cu 2 pături umede, iar crăpăturile cu bucăţi de stofă umedă.

Proptiţi, dacă este posibil tavanul adăpostului cu stâlpi de lemn, iar la ferestre puneţi saci cu nisip.

Staţi liniştiţi în adăpost, să nu fumaţi, să nu mâncaţi decât când simţiţi absolută nevoe, să nu vă frecaţi la ochi, să nu vă părăsiţi adăpostul decât când se dă semnalul de încetarea alarmei.

Să se urce unul din membrii familiei, cu mai mult sânge rece în pod, pentru a stinge bombele incendiare sau să localizeze un început de incendiu.

Dacă v'a surprins un atac cu gaze şi nu aţi avut timp să intraţi în adăpost, ascundeţi-vă după un zid gros. Culcaţi-vă repede la pământ în timpul cât se aude şuerat de bombe în apropiere ; să fiţi liniştiţi, să nu strigaţi că se produce panică.

Puneţi masca imediat căutând să vă îndepărtaţi de acel loc, mergând pe cât posibil contra vântului sau curentului fără să alergaţi.

Dacă din întâmplare nu aveţi masca asupra voastră să puneţi o cârpă udă la gură şi nas şi să reţineţi respiraţia cât mai mult.

Să nu atingeţi nici un obiect gazat (fie că s'ar afla la domiciliu sau pe stradă).

Să procedaţi aşa cum spun instrucţiunile scrise pe capacul trusei de gaze aflate asupra oricărui locuitor şi anume :

a) In caz de iperită (miros de muştar şi stropi verzui-bruni): Spălaţi imediat pielea cu apă şi săpun; uscaţi bine şi apoi pudraţi cu praf de clorură de var; Vă desbrăcaţi imediat şi hainele se vor fierbe într'un cazan (găleată), după care se vor usca la aer curat; Spălaţi-vă ochii cu o soluţie slabă de hipermanganat de potasiu sau acid boric; Beţi un pahar cu apă caldă, în care s'a pus o lingură de bicarbonat de sodiu; Duceţi-vă pentru vizitare şi control la primul post de ajutor sanitar.

b) In caz de fosgenare (miros de mucegai sau fân stricat) : Staţi liniştit şi chemaţi medicul, iar până la venirea lui, luaţi următoarele măsuri : Spălarea gurei şi nasului cu o soluţie slabă de hipermanganat; Să înghiţiţi din trusa cu gaze 2 perle eter (1-10 minute). Dacă nu au început vărsăturile, luaţi un pahar cu apă caldă.

DUPĂ INCETAREA ALARMEI

Nu părăsiţi locuinţa şi adăpostul, nu circulaţi pe străzi până ce nu se anunţă încetarea alarmei. Feriţi locurile gazate, marcate de echipele speciale.

Nu beţi apă sau nu atingeţi şi consumaţi alimente; nu îmbrăcaţi haine, etc., bănuite că ar fi gazate, până ce nu s'a cerut avizul medicului sau al echipelor speciale. Aerisiţi adăposturile sau pivniţele.

Toate mijloacele de apărare contra atacurilor aero-chimice vor fi puse în acţiune de autorităţi, pentru a face faţă pericolului.

Locuitorii ţării să nu aştepte însă totul dela Stat, ci să caute a se apăra singuri pe ei, familiile şi aproapele lor.

Cea mai bună apărare contra pericolului aero-chimic, este părăsirea oraşelor mari şi împrăştierea în comunele vecine sau la moşie, vie, conac, fermă, rude, ect..

Cei ce nu au nici o întrebuinţare în armată sau în serviciile publice din oraşe, imediat ce s'a anunţat de autorităţi, iminenţa pericolului aero-chimic, vor părăsi oraşele.

INFORMAŢIUNI

D-l IULIU MOLDOVAN, profesor universitar şi preşedintele Astrei culturale, a demisionat dela conducerea organizaţiei Serviciul Social din Ardeal şi Banat. D-sa a propus ca locţiitor pe d-l prof. univ. Alexandru Borzea, care a primit. Mai urmează ca ministerul să-şi dea aprobarea.

NUMIREA UNEI COMISII. In aceste zile se întruneşte la sediul Ministerului pentru Minorităţi, Comisiunea Mixtă însărcinată cu examinarea tuturor litigiilor dintre Biserica romano-catolică din Transilvania şi Stat, în vederea unei soluţiuni transacţionale. Din Comisiune fac parte, ca reprezentanţi ai Statului, domnii : *Dr. Lucian Borcea,* decan al baroului de Siibu şi *Dr. I. Garoiu,* decan al baroului de Braşov. Din partea bisericii romano-catolice, a instituţiunilor ei şi a Ordinariatului Episcopiei Romăno-Catolice de Alba-Iulia, au fost desemnaţi domnii : *Dr. Durcovici,* vicarul Arhiepiscopiei Catolice din Bucureşti şi *Dr. Elemer Gyárfás,* avocat şi Preşedintele Comitetului de Direcţie al Statusului Romano-Catolic. Secretar al Comisiunei este domnul Profesor Universitar Dr. Iacob Lazăr.

PROBELE DE GRÂU, trimise pentru concursul grâului, sunt în curs de cercetare la staţiunile din Bucureşti, Cluj si Iaşi.

RECOLTA DE PRUNE este, după cum se spune, foarte bogată în regiunile Hunedoara, Bistriţa, Năsăud, Maramureş, Baia Mare şi partea muntoasă din Caraş-Severin. Fiind multe, aceste fructe nu se pot vinde, astfel că preţul lor a ajuns la 50 bani kilogramul. Ministerul Agriculturii a acordat un credit de 500 mii lei, pentru a ajuta la fabricarea magiunului.

PORUMBUL vechiu „dinte de cal" s'a vândut, în ultimele zile, cu 43.500 lei vagonul predat în staţia de încărcare.

FAPTĂ NOBILĂ. Ni se scrie: Străjerul Ioan Păcurar din stolul şcoalei primare din Galşa, jud. Arad, a găsit pe drum un pachet cu bani. Desfăcând pachetul cu bancnote şi aflând din acte numele păgubaşului, străjerul susnumit a predat banii casierului societăţii „Discom", care pierduse banii.

GIMNAZII GERMANE ŞI SLOVACE se vor înfiinţa în Ungaria, ceeace s'a anunţat în zilele acestea prin următoarele : Guvernul ungar, în dorinţa de a împlini cererile minorităţilor din Ungaria, va înfiinţa în cursul anului şcolar viitor, gimnazii germane şi slovace la Budapesta şi în mai multe alte oraşe.

ENGLEZII CĂTRE CEHOSLOVACI. Partidul laburist (al muncitorilor englezi) a adresat în zilele trecute un mesagiu (scrisoare, manifest) naţiunei cehoslovace, cerându-i să nu-şi piardă curajul în împrejurările de faţă. Mesagiul, care a fost transmis prin radio, promite că „Cehii şi Slovacii vor fi în curând liberi".

VIAŢA LONDREI s'a transformat cu totul în ultima săptămână, spun ştirile date din capitala Angliei. In oraş au mai rămas numai oamenii cu ocupaţiune. Tineretul a fost în întregime evacuat. Teatrele şi cinematografele sunt închise.

LA GIBRALTAR se află concentrate 133 vapoare franceze şi engleze, a raportat corespondentul agenţiei telegrafice italiene Stefani.

TÂRGUL DELA BISTRIŢA, care era să se ţină în luna August, a fost amânat pe : 24—26 Septemvrie târgul de vite şi pe 27 Septemvrie târgul de mărfuri.

Ocuparea Cracoviei de trupele germane

Berlin, 6 Sept., (Radiopress). — Marele cartier general al armatelor germane publică următorul comunicat oficial :

Miercuri, la ora 4½ după amează, trupele germane au cucerit oraşul Cracovia.

Trupele germane au intrat în oraş fără luptă.

Generalii comandanţi ai trupelor germane s'au întrunit imediat la castelul Wawel, unde se află mormântul mareşalului Pilsudski.

Generalii germani au dat onorurile cuvenite. O gardă de onoare germană a fost stabilită la mormântul mareşalului Pilsudski.

După retragerea trupelor polone, podurile peste Vistula au rămas nedistruse.

IMPORTANŢA REGIUNEI CRACOVIA

Cracovia, capitala voevodatului cracovian, în Galiţia occidentală, este metropola întregii economii militare poloneze şi în acelaş timp un foarte important centru economic şi cultural al Poloniei, pe Vistula centrală.

Oraşul Cracovia are o suprafaţă de circa 50 kilometri pătraţi, cu numeroase şi importante întreprinderi industriale şi între altele fabrici mari de maşini agricole şi de produse chimice. Cracovia numără 250.000 locuitori şi este un important nod al comunicaţiilor de tren.

Din punct de vedere istoric, Cracovia este fosta capitală a Regatului Polon. Oraşul este dominat de muntele Wawel, unde se află vechiul castel Wawel, reşedinţa regilor polonezi. Acum castelul Wawel a fost transformat în muzeu naţional, cuprinzând o catedrală cu mormintele regilor polonezi.

Catedrala este construită în stil gotic. Sub cupola sa se află faimosul altar gotic de o valoare nepreţuită, cunoscut în lumea întreagă şi lucrat de renumitul sculptor german Veit Stops din Nürenberg.

Ce înseamnă pierderea Sileziei pentru Polonia

Asupra ocupării Sileziei, agenţia telegrafică germană (D. N. B.) din Berlin dă următoarele amănunte :

Ocuparea Sileziei de est şi a zonei Dubrowatz, Kattowitz, Königshütte, Mislovitz, Sosnovice, Dabrowa, Gorwice şi Dendrin, înseamnă pentru Polonia pierderea industriei sale grele.

Industria de război pierde centrele sale de producţie pentru tunuri, mitraliere, care blindate şi obuze. Va trebui să fie întreruptă deasemeni construirea de avioane, de motoare de automobile şi de locomotive.

Silezia de est furniza Poloniei cam 95% din producţia sa de cărbuni. In aceiaşi zonă se află şi zece mine de zinc şi plumb, cari produceau 108.000 tone minereu. Minele au suferit foarte neînsemnate pagube.

Trupele noastre înaintează acum în zona petroliferă Jaslo, care produce 118.000 tone de benzină pe an.

Cheltuielile Germaniei pentru armată

Asupra înarmării Germaniei, în ultimii 6 ani, se publică următoarele amănunte :

Pregătirea militară a Germaniei, care se face din anul 1935 pe faţă, iar înainte de acest an în laboratorii şi ateliere camuflate — a concentrat în ultimii ani toate sforţările şi toate rezervele marelui Reich.

După mărturisirea făcută la 1 Septembrie de Cancelarul Hitler, cheltuelile pentru înarmare se ridică la peste 90 miliarde Renten Mark. (1 marcă de acestea are de prezent 40 lei).

Cu această sumă s'a atins aproape cifra cheltuită de Germania pe întreaga durată a marelui război.

Trebuie să se ţină seama, că Germania dezarmată înainte de 1935, a trebuit să recâştige timpul pierdut în domeniul înarmării şi al echipării moderne.

După căderea Cracoviei

Berlin, 6 Sept., (Rador). — Generalul von Brauchitsch, şeful armatei germane, a adresat următorul ordin de zi trupelor de pe frontul oriental :

„Cracovia, Bromberg şi Graudenz sunt în stăpânirea noastră. Coridorul nu mai desparte Prusia Orientală şi Danzigul de patria mamă. Duşmanul este bătut pe toate fronturile şi se retrage. Foştii soldaţi în războiul mondial şi soldaţii tineri au arătat în egală măsură ce sunt în stare, obţinând succese atât de importante în timp atât de scurt.

Brava noastră aviaţie ne-a ajutat în luptă într'un mod incomparabil.

Vă adresez mulţumirile mele şi recunoştinţa mea pentru înfăptuirile voastre ce stau cu mândrie alături de măreţele înfăptuiri ale armatei Reichului dealungul glorioasei sale istorii.

Intrând în Cracovia, armata germană a luat sub protecţia sa mormântul primului mareşal al Poloniei Pilsudski. Ţelul lui a fost pacea. Germania cinsteşte şi onorează acest mare soldat. Din ordinul Führerului o gardă de onoare a fost pusă la mormântul său în cursul unei măreţe ceremonii.

Soldaţi ! Am trăit zile de mare însemnătate. Acum se cere să hărţuim tot timpul pe inamic. Să facem tot ce ne stă în putinţă până la ultima hotărîre. Intreaga Germanie vă urmăreşte cu încredere şi speranţă. In fruntea voastră este acela care ne dă pildă de curaj personal şi de puternica decizie, Führerul şi comandantul nostru suprem Inainte până la victorie".

In ultimii ani, Cracovia a fost cunoscută mai ales în urma faptului că se află mormântul mareşalului Pilsudski, care în anul 1914 a plecat de aici cu legiunea sa poloneză pentru a combate cot la cot cu Germania şi Austria pentru independenţa Poloniei.

*

Berlin, 6 Sept., Marele cartier german mai anunţă :

Importantul nod feroviar şi rutier oraşul Kielce, situat la poalele muntelui Lysa Tora, a fost ocupat Miercuri dimineaţa de trupele germane.

Pe frontul de sud, oraşul Neu-Sandez a căzut în mâinile noastre.

Miercuri la ora 14 trupele germane au trecut peste şoseaua Lask-Ungejov, în direcţia oraşului Lodz.

Trupele germane se află la o distanţă de 33 km. de oraşul Lodz, care are o populaţie de circa 400.000 locuitori. Lodz este al doilea oraş din Polonia după numărul populaţiei si reprezintă cel mai mare centru al industriei textile poloneze.

Trupele germane au cucerit Miercuri oraşul Bromberg (Bydgoszcz), trecând în apropriere de acest oraş râul Netze, în direcţia sud.

Duelurile de artilerie între liniile Maginot şi Siegfried

In ziua de 6 Sept. s'a anunţat din Bruxela, capitala Belgiei, următoarele :

Corespondenţii ziarelor belgiene din Luxemburg şi Basel semnalează dueluri puternice de artilerie între liniile Maginot şi Siegfried. Tirul se pare că a fost deosebit de violent în regiunea Mosel, unde a continuat în tot cursul nopţii.

Către seară s'a auzit dela Armon o canonadă formidabilă, venind dela frontiera franco-germană. Se crede, că este vorba de începerea pregătirii de artilerie franceză înainte de ce porneşte ofensiva infanteriei.

Un cuvânt către abonaţi

Cu numărul 27 a început a doua jumătate a anului 1939. De aceea, în foaia No. 27, am adaus mandate poştale, pentru acei abonaţi cari n'au plătit abonamentul pe semestrul al doilea, sau mai au restanţă din trecut.

Credem că nu mai este necesar a tot spune, că tipărirea gazetei costă mulţi bani, cari numai dela abonaţi se pot aduna.

Vă rugăm deci şi pe D-voastră, a vă plăti restanţa ce o aveţi, prin ceeace ajutaţi la susţinerea acestei vechi gazete, care la rândul ei contribue la luminarea şi înmulţirea cunoştinţelor poporului nostru.

De asemenea vă mai rugăm, a recomanda şi altor cunoscuţi foaia noastră, care ştim că se citeşte de foarte mulţi, — dela un abonat o citeşte întreagă vecinătatea, — dar nu toţi o şi plătesc. Puneţi măcar mai mulţi la olaltă plata unui abonament.

In aşteptarea sprijinului D-voastră, prin trimiterea abonamentului, vă salutăm

Cu dragoste frăţească,

ADMINISTRAŢIA „FOAIA POPORULUI"

Sibiu, strada Regina Maria 57



Harta Poloniei, partea nord-vestică

Cum se vede în Franţa războiul dela Răsărit şi Apus

Cu data de 6 Septembrie 1939, agenţia telegrafică franceză „Havas" a transmis din Paris următoarele :

Situaţia pe frontul polonez este considerată cu sânge rece de către cercurile competente franceze. Agresiunea Germaniei contra Poloniei s'a pornit în momentul culminant al pregătirii forţelor militare germane. Germania s'a folosit şi de cele câteva zile de răgaz ce i-au fost lăsate de puterile occidentale, cari s'au străduit să facă toate posibilităţile de negociere înainte de a intra în acţiune.

Scopul vădit al Germaniei era de a ajunge la o victorie fulgerătoare asupra Poloniei mai înainte ca forţele franco-engleze să fi putut intra în acţiune.

Dacă Polonia, sub violenţa primei izbiri, a trebuit să se retragă pe anumite poziţii, ea nu a cedat şi între timp declanşarea atacului franco-englez nu mai este decât o chestiune de ore. Intr'un război ca acela, care se va desfăşura pe frontul occidental, pregătirile şi luarea de contact sunt în deosebi de lungi şi de minuţioase. Deşi nu se cunoaşte nimic asupra naturii operaţiilor în curs, cercurile competente cred a şti că armata franceză se află azi în acţiune.

Pe de altă parte, un fapt important merită a fi subliniat : semnarea tratatului militar franco-polonez prin care părţile se angajează să nu încheie o pace separată.

Solidaritatea Franţei, Marei Britanii şi Poloniei se afirmă astfel tot mai precis. Hotărîrea celor trei ţări aliate este neclintită.

Retragerea armatei polone

Retragerea trupelor polone spre Vistula continuă. Se pare că comandamentul polon nu vrea să dea lupte mici singuratice, el se retrage în ordine spre est, căutând a ţine trupele în mână în vederea unei bătălii hotărîtoare. Altfel nu s'ar putea explica cum germanii au ocupat Cracovia *fără lupte*.

In tot cazul germanii au ocupat : Rozin pe Narew, linia Pryasnysz - Ciechanow - Plonsk la NV de Varşovia, au ajuns la Vest de Lodz, linia Lazk - Piotrkow-Predbay - Checiny - Kielce, au ocupat Cracovia, scoboară pantele munţilor Beskizi, ocupând Neu Sandec, aflat pe râul Dunajec.

Dacă se are în vedere rapida înaintare a trupelor germane şi situaţia acestor trupe, se constată că toată tendinţa comandantului german este de a ajunge cât mai repede pe Vistula, pentru a da bătălia decisivă, la care pare că s'a hotărît şi comandantul armatei polone.

Pregătirile acestei bătălii vor putea începe către sfârşitul acestei săptămâni, iar desvoltarea ei în timpul săptămânii viitoare.

ncercare germană pentru bombardarea Londrei

Londra, 6 Sept., (Rador). — Prima încercare a aviaţiei germane de a bombarda Londra, executată Miercuri dimineaţă (6 Sept.), a dat greş în mod complect.

Avioanele germane au fost respinse înainte de a fi putut arunca bombele. Artileria antiaeriană a deschis imediat focul şi mai multe escadrile britanice au ieşit în întâmpinarea inamicului. S'a auzit schimburi'e focurilor de mitraliere, dar locuitorii Londrei nu au putut vedea nimic din desfăşurarea luptei, deaorece avioanele se aflau la mare înălţime.

Luptăm până la victoria finală!

Londra, 7 Sept., (Rador), — Ziarele londoneze apărute Joi dimineaţa declară, că Marea Britanie şi aliaţii săi sunt hotărîţi să ducă războiul contra Germaniei până la victoria finală.

Presa britanică aduce omagii vitejiei armatei polone. In general, ziarele presupun că planurile concelarului Hitler urmăresc obţinerea unei victorii decisive pe frontul răsăritean, rămânând pentru moment în defensivă pe frontul apusean.

Ziarele scriu, că nu este imposibil ca Germania să-şi propună să facă ulterior Marei Britanii şi Franţei „oferte de pace". — Dar, declară ziarele, acest plan nu va reuşi, deoarece aliaţii nu se mulţumesc decât cu o complectă victorie asupra Germaniei.

Aprovizionarea cu zahăr

In ce priveşte aprovizionarea cu zahăr a populaţiei, conducerea oficiului de vânzare a zahărului din Bucureşti, a anunţat în zilele acestea următoarele :

In depozite mai sunt, din campania anului trecut, 2400 vagoane de zahăr. Pentru noua campanie a zahărului, care începe la 10 Septembrie, vom avea sfeclă de zahăr pentru aproximativ 16.000 vagoane zahăr. In total deci în Septembrie anul viitor vom avea circa 18.500 vagoane de zahăr.

Consumul pe an este de circa 10.000 vagoane. Chiar în anul în curs când, din cauza diferitelor evenimente s'au făcut de trei ori aprovizionări, nu s'a vândut decât circa 10.500 vagoane.

Reiese deci, că este cu prisosinţă asigurat consumul intern de zahăr.

Adunarea „Astrei" la Cluj s'a amânat

Conducerea „Astrei" a dat la începutul acestei săptămâni următoarea comunicare :

Date fiind împrejurările care împiedică participarea în număr mare la adunarea generală a „Astrei", serbările şi adunarea generală din 9, 10 şi 11 Septembrie din Cluj, se amână până la noui dispoziţiuni.

Singurele manifestaţii cari se vor inaugura, sunt : Expoziţia artei plastice ardelene din sălile colegiului academic, care se va deschide Duminecă 10 Septembrie, ora 12 şi expoziţia „Astra" de documente, cărţi şi imagini dela Biblioteca Universităţii Cluj, la ora 12.45.

Prof. Dr. IULIU MOLDOVAN
Preşedintele „Astrei"

Legea breslelor

Comisiunea de legislaţie civilă, comercială şi penală a Adunării Deputaţilor, cu comisiunea de legislaţie comercială şi penală a Senatului se vor întruni Luni 11 Septembrie ora 10 dimineaţa în Palatul Adunării Deputaţilor, spre a lua în discuţie proectul de lege pentru recunoaşterea breslelor, înfiinţarea Consiliului Naţional al breslelor şi organizarea Camerelor profesionale.

Ce se înţelege prin sămânţă selecţionată

Dela războiu încoace, a apărut un cuvânt nou în graiul agricultorilor noştri, cuvânt care, deşi se aude din ce în ce mai mult, totuşi nu e priceput decât de puţini în adevăratul înţeles. Se vorbeşte foarte mult de „sămânţă selecţionată", sau, cum i se mai zice, de „sămânţă ameliorată".

Ce însemnează „sămânţă selecţionată", sau „sămânţă ameliorată"? Prin sămânţă selecţionată sau ameliorată se înţelege acea sămânţă, care a fost studiată mai mulţi ani dearândul în câmpuri de experienţă şi în laboratoare şi care a dobândit însuşiri mai bune.

Trebuie bine înţeles, că nu oricine poate produce neamuri selecţionate de grâu, orz, porumb sau alte plante. In ţara noastră, treaba asta o fac Institutul de Cercetări Agronomice şi Staţiunile sale regionale şi o mai fac câţiva agricultori luminaţi.

Am auzit adesea agricultori cari se laudă, că seamănă grâu selecţionat de ei şi i-am întrebat cum s'au dobândit. Unii mi-au spus, că l'au dat la vânturătoare, alţii că l'au dat la trios sau ţilindru, cum i se mai spune prin unele locuri.

Fără îndoială, că grâul dat la vânturătoare sau mai ales la trior, este mai bun de semănat decât cel nedat, dar, prin asta nu însemnează că ne-am selecţionat sămânţa. Prin această muncă, noi curăţim grâul, adică îl alegem de seminţele de buruieni, apoi alegem boabele mari, care sunt cele mai sănătoase şi care vor încolţi mai bine.

Putem spune, că semănăm un soi ameliorat sau selecţionat numai atunci când sămânţa, pe care o punem în pământ, provine din un asemenea soiu.

Fiecare soi selecţionat poartă şi un nume prin care se deosebeşte de celelalte, cum ar fi, de pildă, grâul A. 15, Cenad 117, Cipăianu 714, I. C. A. R. b, Odvoş 214, etc., sau la porumb: Dinte de cal de Petroşani, Dinte de cal de Ţigăneşti, Portocaliu de Ezăreni, Cincantin de Trifăuţi.

Grâul nostru bălan sau cel cu pana roşie nu sunt şi nici nu pot fi numite soiuri ameliorate, ori cât le-am triora sau le-am curăţi noi. Atâta timp cât ele nu sunt îmbunătăţite după metode ştiinţifice, ele rămân grâne comune. E drept, că din aceste grâne, care sunt alcătuite din un amestec mare de neamuri, se pot alege şi forme mai bune, dar aceasta e o muncă foarte migăloasă.

La Institutul de Cercetări Agronomice al României, grâul nostru românesc a fost corcit de către specialişti cu alte neamuri de grâu din lume. Este interesant de ştiut că grânele noastre corcite cu grânele aduse din China şi din Japonia au dat rezultate cât se poate de bune.

Prin ameliorare neamurile de plante devin mai valoroase, adică produc mai mult şi de bună calitate, sunt mai timpurii, rezistă mai bine la ger şi la rugini.

De dorit ar fi să avem cât mai multe neamuri de plante selecţionate, după cum tot aşa de bine ar fi ca fiecare agricultor să semene numai aceste soiuri, ţinând seamă de sfaturile inginerilor agronomi dela Ocoalele Agricole sau de la Camerele Agricole.

Sâmânţa selecţionată, în adevăratul înţeles al cuvântului, poate ridica cu mult producţia lanurilor noastre.

CONSTANTIN V. DRAGOESCU
Inginer agronom

O insulă aproape perfectă

O veche zicală spune, că nimic nu e desăvârșit în lumea aceasta. In ceiace privește insula Corfu din Marea Ionică, am fi îndemnați să-i aplicăm acest dicton.

Clima admirabilă și pământul e roditor. Insula e foarte bogată în frumuseți naturale. Insă multor turiști le e teamă de o călătorie la Corfu, fiindcă malaria i-a făcut un trist renume acestei insule și multe persoane cari obicinuiau să petreacă aci iarna, renunță acum la această plăcere.

Dar această renunțare nu mai e necesară azi. Poți fără teamă să te bucuri de această plăcere fără a risca să fii contaminat de paludism: pentru aceasta trebuesc urmate sfaturile Comisiunii Paludismului a Societății Națiunilor, care prescrie ca preventiv o doză de 0 grame 400 de chinină pe zi în timpul sezonului frigurilor. (Sunt suficiente un gram până la un gram 300 de chinină pe zi timp de 5—7 zile pentru tratamentul propriu zis al boalei)

Cu toate că insula are o istorie foarte veche, este curios de a constata lipsa rămășițelor din antichitate. Totuși chiar celebrul poet grec Homer, cita această insulă ca fiind regatul lui Alcinous. Mai târziu, insula a avut de suferit, din cauza setei de cuceriri a altor popoare și astfel în secolul al XI-lea a fost de două ori cucerită de Normanzi, a căror nave erau pe atunci spaima întregei Europe.

Mai târziu insula a aparținut alternativ Veneției și Neapolului. In sec. XVI-lea a suferit de atacurile Turcilor, dar aceștia nu putură niciodată să-i cucerească capitala. In secolul al XVIII-lea Turcii reînoiră atacurile lor, dar au fost din nou respinși. Dela 1864, insula Corfu face parte din Grecia.

Persoanele cari vizitează capitala acestei insule, întotdeauna se duc să vadă și măreața vilă numită Achileon clădită de frumoasa și nenorocita împărăteasă a Austriei, care a fost omorîtă la Geneva. Obiecte de artă prețioasă constituiau o parte din mobilier; în 1902 vila a fost vândută.

Una din curiozitățile insulei Corfu sunt costumele locuitorilor: fruntașii își împodobesc hainele lor de catifea cu nasturi și galoane de aur și de argint; țăranii poartă deasemenea un costum foarte pitoresc.

In sfârșit, este o insulă care merită să stârnească interesul vizitatorilor.

PRIMARIA MUNICIPIULUI SIBIU

Publicațiune

Se aduce la cunoștință publică, că

Târgul de toamnă al Sibiului

se ține în modul următor:

Luni, 4 Septembrie 1939, târg de oi
Marți, 5 „ „ „ „ vite de prăsilă
Miercuri, 6 „ „ „ „ „ cornute
Joi, 7 „ „ „ „ „ „
Vineri, 8 „ „ „ „ de cai
Sâmbătă, 9 „ „ „ „ „ „
Luni, 11 „ „ „ „ „ marfă

Totodată se aduce la cunoștință că numai animalele însoțite de bilete în regulă vor fi admise în oborul de vite al Municipiului.

Sibiu, la 16 Septembrie 1939

Primar: **Dr. Sever Pop**

Secretar General: **Dr. Ioan Lupuțiu**

O fabrică de tors lână

s'a deschis în comuna **Orlat**, jud. Sibiu, sub firma Nițoiu și Topârcean. Toarce la public și cantități mici până la 10 kgr., lână țigae și țurcană.

Pentru lucrările de toamnă!

Pluguri

grape, mașini de sămânat

găsiți întotdeauna

cu prețuri

eftine la

DEPARTAMENTUL MAȘINILOR

al Reuniunei agricole săsești din Transilvania

Sibiu, str. Sării 22 - Telefon 100

TOT SOIUL

de lucrări de compactorie

Se confecționează în cunoscutul mod solid cu prețuri moderate în

Compactoria K. MICHNAY

SIBIU, strada Honterus No.7

Institute, școli, birouri și biblioteci primesc la comenzi mai mari prețuri avantajoase.

Rog o comandă de probă.

Apa Minerală radioactivă

CACIULATA

este recomandată în tratamentul:

bolilor de rinichi, ficat, căi urinare, gută și artritism

Comenzile se primesc la administrația băilor

Călimănești - Căciulata
Gara Jiblea, jud. Vâlcea

și la **Lud. Fuchs**, Sibiu, Piața Regele Ferdinand

Familie germană

onorabilă, primește contra preț convenabil, 2-3 eleve de curs secundar, în pensiune cu întreținere complectă. Baie și pian în casă. A se adresa la: **G. Michnay**, Sibiu Str. Honterus 5.

De vânzare

un motor de treerat marca „**Docelt**“ în bună stare de funcțiune. Doritorii să se adreseze la **Dămean Dicoiu** din Ocna Sibiului, str. Crucii de sus No. 17. 14739

Cetiți publicațiile din

„Foaia Poporului“

De vânzare

Casă de raport mare, cu mulți chiriași, foarte rentabilă, într'o stradă frecventată din orașul de jos.

Casă de raport cu două etaje în centrul orașului, aduce 8%.
Casă de raport în orașul de sus cu două localuri de prăvălie.
Casă de raport cu un restaurant care merge bine, în orașul de sus
Casă cu etaj bine situată, rentabilă.
Casă în strada Dumbrăvii, în roșu, foarte ieftină.
Casă cu trei locuințe în cartierul Moara de Scoarță, prețul 160.000 lei.

Afară de acestea mai multe parțele de zidit, intravilane bine situate, la Școala de Cadeți, la Stea, la gară, și pe terenul Hager.

1 grădină cu pomi fructiferi încă este eftin de vânzare.

Agenfura „RAPID“
Sibiu, Piața Mică Nr. 15

„Agfa-Box“

Lei 460

Aparatul pentru fiecare!

Binevoiți a observa vitrinile noastre!

Foto E. Resch

Sibiu, Piața Regele Ferdinand 19

O mare și variată

Bibliotecă de împrumut

cu cărți literare românești și străine, moderne și vechi

a deschis

Librăria „Foaia Poporului“ Sibiu

Strada Regina Maria No. 57

Informații personale se dau fără nici o obligație